

Publicerad 2011-07-18 17:31 av erkki

Jag ville berätta något. Kände mig manad. Det kan ha sina risker!

Berättelsen

Jag känner mig lite pompös. Väl medveten om att man då bör vara tyst. Egentligen. Jag vill berätta något. Jag vill det och nu sätter jag igång. Ändå! Något som tar tag, förhoppningsvis. Om företeelsen Berättelsen, kanske? Tänkvärt, jag har höga ambitioner så här i början. Att berätta är viktigt. Men var ska jag börja? ”I begynnelsen var ordet” står det i ett av bibelns evangelier. Det ger tyngd åt inledningstesen: Att berätta är viktigt. På nätet finns en alldeles utmärkt website, poeter.se, där folk kan skriva av sig sina litterära ambitioner och tankar helt enligt egna funderingar och känslor. För att bringa reda i alla texter har man givit möjlighet åt de olika författarna att kategorisera sina alster. Man kan välja mellan Rimmad och Orimmad vers, Noveller, Dagböcker, Fabler och så vidare. Finns Berättelser med där som en sådan kategori? Icke! Kategorin Berättelser finns inte med.

Varför?

Givetvis inser jag orsaken! Så här i början spänner jag som synes bågen hårt för att ha kvar ett slags initiativ, eller intresse, för saken. Så även för att hålla kravet på egen tankeskärpa på topp. Så gott det går. Orsaken är att allt man skriver är berättelser. Det begreppet skulle med andra ord inte bidra till den struktur man vill eftersträva. Men – blir då inte slutsatsen att min ambition att avhandla Berättelsen något omfångsrik så att säga?

Begränsning på gång? Icke!

Vore detta en vetenskaplig avhandling skulle här följa mängder av definitioner och logiska resonemang och till sist en mastig källförteckning för att visa att man minsann inte är ensam i sin bildning och klokskap.

Berättelsen är människans unika förmåga att berika varandra intellektuellt med språket. Nu blir jag doserande och förväxlar det med en pedagogisk touch. Eller tvärtom. (Det här är inte på allvar). Jag sänker mig till den icke initierade läsarens nivå: ”Något förenklat:” drar jag till med. Alltså: Man stimulerar genom att fantisera. Här finns ovanligt stor möjlighet att ge och ta. Utan kommersiellt sneglande om man så vill. Man bildar genom att delge erfarenheter och slutsatser. Allt med den vidd som språkets mångfald räcker till för. Den duktige berättaren kommer nära det han eller hon verkligen tänker. Andra har svårare att formulera sig och lyckas plantera sina tankar i lyssnarnas hjärna.

Det handlar alltså om tankar som ”tankas” över mellan människor via ett filter som kallas språk. Analogin med ett filter får stå för svårigheten att exakt återge vad som tänks. Primärt! För själva berättandet är mera än så. Mera än bildning och stimulans. I min värld, fjärran från vetenskapliga definitioner, är själva berättandet, resan, många gånger det primära målet med Berättelsen. I varje fall när det praktiskt intressanta för ens vardag har lagts åt sidan. Resan i sig är frikopplad från tankeöverföringen. Resan handlar om estetik! Vem tusan bryr sig om en påhittad persons öden och äventyr? Och – för övrigt – vem tusan bryr sig om en föga känd pratkvarts diton? Men om det berättas så en estetisk upplevelse uppstår, så tillförs ändå något intressant. Den okändes eller påhittades öden och äventyr kittlar därmed ens intresse och nyfikenhet. Man känner det när berättelsen är slut. På något sätt vaknar man då. Som ur en skön dröm. Och då spelar det där

filtret ingen roll. Det som fattas skapar lyssnaren själv, om han eller hon bryr sig om ordflödet i fråga.

Varför berätta?

Givetvis har jag även svaret på detta. Jag har skrivit två ganska tjocka böcker. Dikter och noveller i den första och en roman i den andra. En på vardera temat således. Den första ganska sann och den andra raka motsatsen. Jag har skänkt bort flera böcker än vad jag sålt. Och har förlorat vackra slantar på mina storstilade bokprojekt. Men är inte ledsen för det. Jag har fått vänner! Troligen för att det estetiska väckt intresse och lett till positiva kommentarer. Mer eller mindre allvarligt menat. Folk är ju vänliga!

En och annan har alltså uttalat sig vänligt om mina skrivelser. Så har även jag gjort med andras. Gud må förlåta att jag inte varit helt rättvis alla gånger. Men ganska. Jag har kanske överdrivit berömmet en smula, och tänkt två gånger innan jag formulerat försiktigt kritiska synpunkter. Men jag har försökt hålla mig så nära sanningen att det inte blivit hyckleri eller besser-wissereri. Det är säkert ömsesidigt. Man kan ju läsa lite mellan raderna, och förstår i regel koderna.

Varför, mera?

Jo, skribenterna är ju mina vänner. Det har blivit viktigt att framhålla. Dem vill man ju värna och vårda! De har blivit ens vänner just därför att de ha berättat saker. Faktiska händelser eller måleriska fantasialster. De har berett mig engagemang och stimulans att utvecklas. En från början tämligen neutral kontakt har många gånger utvecklats och fördjupats. Vissa har hållits vid liv länge medan andra tenderar att falna. Allt beroende på den bild man skapar av sig själv genom att berätta. Ömsesidigt. Den bild man skapar av andra genom att läsa är det centrala. Vänligheten och engagemanget i meningsutbytet är kvitto på om man har förstått hur man ska förhålla sig. Hur långt ska man gå i olika avseenden? Var går integritetsgränsen som inte ska överskridas? Skulle jag inte kunna exemplifiera vad jag menar med en bra berättelse? Det estetiska lyfts nog fram bäst om det är ett rent fantasifoster, men ändå realistiskt. Jag provar:

Ursprunget till min inre bild av berättelsen kan nog återfinnas i 'Tiggarn från Luossa'. Den underbart bildrika och vackra dikt som skrivits av Dan Andersson för snart 100 år sedan. Hur åskådlig är inte den bild som där återges. Man ser för sitt inre öga hur en mager trashank sitter kring lägerelden, där han beretts plats av dem som där driver verksamhet för sitt uppehålle. Lyssnande till den information som tiggaren har att förmedla. Säkerligen väl medvetna om att ett och annat kan vara tillagt för att få en något större andel av mat och dryck som anrättas under tiden. En och annan kontrollfråga har säkert ställts så tiggaren antingen – med glimten i ögat – korrigerat sig, eller med emfas lagt till kanske ännu mera osannolika detaljer för att, ja vadå? Jo, bättra på berättelsen. Mycket har säkert stannat därvid, och i den mån något varit väsentligt för åhörarna, som om järtecken eller vad det kan ha varit, så har den saken kunnat diskuteras på tu man hand sedan berättandet tagits till sin ände. Kanske nästa dag, medan tiggaren klyver ved för att även få en liten del av frukosten innan han drar vidare. Vem vill störa en bra berättelse med fakta?! Så här ungefär, kanske:

Tiggaren

Solen hade gassat hela dagen och det var på gott och ont att den nu började gå ner. Han hade lämnat skogen bakom sig och fått öppnare vyer. Det gladdde honom i sinnet. Skogen var så mörk. Han förundrade sig över

sina tankar. Just denna dag hade skogen berett honom behaglig svalka. Dessutom hade han kunnat dryga ut sin usla men välment frukost med en hel del bär som skogen ju hade varit en förutsättning för. Sinnet hade också fått sitt. Han hade hört skogsfåglarnas lockande på varandra, sett och hört porlande bäckar, och Gud vet om inte Näcken satt och spelade i en av dem. Det kändes nästan så. Han hade känt hur Näcken hade ackompanjerat honom när han satt sig ner för att vila och började gnola på en visa. En visa som han ständigt ändrade. Den handlade om hur han inte klarat livet som dräng, hur han inte kunnat vare sig skörda, tröska eller tälja redskapsskaft och blivit idiotförklarad eftersom han pratat om alla sina obegripliga tankar. Och hade känt sig alltmer obekväm och funnit det vara bäst att ge sig iväg mot ett okänt öde.

Det var många år sedan nu men han mindes det som vore det igår. Det var inga lätta steg han tog den gången. Ingen ville veta av honom kändes det som. Desto gladare blev han när han redan samma kväll blev väl mottagen och uppskattad för sin fina sång. Men hans sociala rang var glasklar. Strax ovanför de som stal och parasiterade. Emellanåt kände han sig som en parasit som lät sig bjudas på livets nödtorft. Inte kunde väl hans sånger och berättelser vara något att gengälda med?

Men nu var det ändå skönt att ha lämnat skogen bakom sig och kunna blicka ut över havet som låg alldeles stilla ett stycke bort åt höger. Folket som bodde här i trakten borde ha kunnat fiska. Slättlandskapet han gick på var dessutom väl avbetat så det vittnade om att man höll djur i trakten. Chansen till en bit mat ökade därmed ytterligare och gjorde honom vid gott mod. Bättre än vad han egentligen hade fog för. Han var väldigt svag men hade heller ingen kraftig kroppshydda att bära på. Han vilade ofta på sina vandringar. Han visste att det brukade bo nomader på andra sidan de flacka höjderna som syntes i fjärran. Det fick ta den tid det tog för att komma dit. Klarade han inte det så skulle han vara illa ute. En kall natt och det skulle vara slut med honom. Han visste det, men bekymrade sig inte.

Stigen som han gick på var hård och torr så fötterna värkte lite mera än vanligt. Liksom knäna. Men han var van. Är man en vandrande tiggare så får man ta alla motgångar med jämnmod, så gott det går, och se till det av livets goda som ändå kommer en tiggare till del.

Han tänkte på hur sorgesamt de hade det. Folket som han hade övernattat hos i natt. Ingen ville prata med honom trots att han kommit lagom till den tid när folk brukar äta något kvällsmål och ta sig tid att prata. Han blev genast hänvisad till ett skrymsle i det nästan fallfärdiga uthuset. De hade inte velat höra honom berätta någonting. Han kände det som om de inte orkade ta in mera elände och inte vågade ta risken att han skulle berätta om just elände. Inte heller skulle de orka höra goda nyheter ty sådana skulle ju inte komma dem till del. De var ju – liksom tiggaren – dömda till ett liv i elände. De kände till varandra, om än väldigt vagt.

Han stal ett ägg i uthuset innan han luckrade upp lite hö att sova i. Tänk så väl det vore om man kunde livnära sig på hö! tänkte han. Men då skulle ju nattsömnen bli lidande, kom han på sedan och småskrattade lite för sig själv. Han sov illa ändå. Vore det inte för den skriande hungern så vore det för fjäderfäns ständiga kacklande. Han hade knappt fått en blund i ögonen. Han undrade hur han skulle orka vandra vidare denna dag, när han slog upp sina blå. Men – tänkte han – någon dag är ju den sista som alla människor orkar vandra, så särskilt mycket hade han inte att förlora. Jo, kanske. Livet hans, var det inte mycket med, men

han hade ju hört många olika människor tala om hur vädret skulle bli. Hur folk skulle klara vintern, hur man skulle skydda sig mot de farliga kringstrykande rövarbanden bortom bergen, ja mycket annat som folk skulle ha nytta av att känna till. Om han inte orkar vandra den här dagen, så bleve det ju inget med det berättandet. Och de som i så fall skulle ha lyssnat, skulle vara mindre förberedda för vad som låg framför dem i deras vardag.

Han hade inte velat störa. Tidigt på morgonen reste han sin magra lekamen och tog sig sakta ut. Ute på tunet stod husbonden redan böjd över några gamla bräder och snickrade på en likkista åt sitt lilla halvårsgamla barn som inte klarat sig sedan hans hustru gått i sin. Han vinkade åt tiggaren att komma förbi innan han gav sig ut på stigen igen. Våldigt tyst muttrade han sedan att tiggaren kunde ta ett ägg och en gammal brödbit som egentligen var avsedd som djurfoder. Det borde vara bättre än inget. Tiggaren bockade artigt och tackade, tog den anvisade födan efter att ha brutit bort de mest ankomna delarna. Han kände att han nog skulle orka vandra den här dagen också. Han tvekade länge men föll för frestelsen. Ägget hade han ju redan stulit. Skulle han ta ytterligare ett? Han gjorde det. Tiggare gör så. Tiggare är oduglingar som inte kan sjunka mycket djupare om de inte döden dör. Det vet folk. Vissa ursäktar nog småstölden trots att tiggaren själv inte ber om det.

Han visste att han inte kunde förvänta sig så mycket där han just hade övernattat och såg uppskattningen i deras ögon när han beklagade sorgen efter den lilla. Något litet hade han således bestått dem med som tack för tak över huvudet. Han hade mött många bofasta som hade det svårt eftersom det hade varit missväxt, och undrade om han kunde göra mera för dem än hugga ved, som var det brukliga bland tiggare. Detta hade han för övrigt svårt för numera, eftersom han blivit så klen i armarna. Han höll sig till sin sång och till att lyssna på alla berättelser och rykten som korsade hans väg. Att återge detta var det enda han kunde erbjuda. Nästan inget således.

Han vandrade långsamt vidare.

Så här på eftermiddagen var det mest fötterna som värkte, men han kände till trakten något så när och visste att han snart skulle komma till andra trakter där man brukade ha det bättre ställt. Det var skönt att han tidvis hade kunnat ta av sig skorna och vandra på fuktigt gräs och mossor, men nu måste han ha dem på. En mjuk skinnbit att lägga inuti vore vad han drömde om, sedan mossan han lagt dit malts sönder och inte längre skonade hans såriga fotsulor. På slättlandskapet fanns ingen mossa. Han satte sig att vila och lyssnade på avlägset vågbrus. Nu var det alldeles stilla men det hade blåst rejält så längre ut bröt dyningarna mot de yttersta skären så de dånade mycket långt. Sjöfåglarna ackompanjerade i otakt. Så omusikaliskt! tänkte han, men ursäktade dem med att de flög desto vackrare. Åtminstone de stora vita trutarna.

Så hörde han en bjällra under en av sina vilopausar. Var det från en ko? Han hann knappt tänka tanken klart förrän han hörde en till. Två kor? Jo, det stämde. Han vände sig om och såg att han var iakttagen av en ung flicka.

- Är du farlig! ropade hon, med knytnävarna på höfterna.
- Som en huggorm, svarade han och fick ett skratt tillbaka.
- Sådana lyfter jag upp i svansen! svarade flickan.

- Här finns inte mycket till svans att lyfta i!
- Nu ska han inte tro något!
- Det gör jag inte heller. Jag vet!
- Vadå?
- Att du går och drömmer om en tillkommande som är ung och stark och som hon kan få en gyllene framtid med. Inte en tiggare.
- Jag har redan ett namn på honom, men det säger jag inte.
- Bra! Då kan jag fortsätta att hoppas.
- På vadå?
- Att vi kan prata om lite olika saker.
- Jag får inte prata med okända män!
- Det gör du ju redan.

Hon svarade inte utan det blev tyst en stund. Sedan gick hon bort en bit och föste samman korna som borde veta åt vilket håll de skulle, och inte gå åt två olika. Han reste sig upp och följde efter dem. Hon var grann att titta på och han låtsades vara ung och viril och drömde om det ouppnåeliga för en tiggare. Att få sig en egen kvinna.

- Vackra drömmar är inte fy skam! ropade han åt henne.

Hon ropade att han skulle ta sin pinne och hjälpa till att fösa hem korna. Det klack till i hans hjärta och så ofta han kunde tittade han på hennes runda barm och höfter. Hur skulle detta sluta? Än så länge hade han en uppgift, och glömde strax hur fötterna värkte. Han småsprang lite ibland för att visa sig duktig med korna. Hon log när hon såg hans tafatta ambitioner.

Tiden tills de nådde de blånande, buktande bergen i fjärran gick fortare än han väntat och när han kom fram såg han ett mindre tätläger och liv och rörelse. Säkert var där ett dussintal vuxna och oräkneliga barn i varierande storlekar. De hade slagit läger vid en vik och kvällsbrasan hade brunnit ut lagom för att ha den rätta värmen att tillreda mat på.

Flickan försvann in i något tält, och han blev stående ensam bland tälten och såg sig omkring. En stor reslig man stegade plötsligt fram mot honom med bestämda steg. Han blev lite rädd eftersom han kom så hastigt och med så bestämda steg. Han misstog sig dock och blev väl mottagen. Först ett kraftigt handslag som snar knäckte benen i hans magra högerhand, sedan blev han mönstrad från topp till tå. Det rådde ingen tvekan om att det var han som bestämde på platsen. Den store reslige hade kraftigt svart skägg och mustasch. "Ivar heter jag", sa han med mörk och kraftig stämma. Tiggaren fick en välkomstdunk i ryggen så han nästan föll omkull, och glömde hälsa och säga sitt namn. Mannen tittade på honom och sa att om man är så klen i kroppen så måste man väl vara desto starkare i knoppen. Tiggaren log mot honom och såg i hans ansikte hur välmenande han var mottagen. Han började som han brukade när han träffade okända människor. Han gnolade på sin visa om sig själv och granskade de omkringståendes ansiktsuttryck samtidigt som han sjöng allt tydligare och klarare. Det var inte alltid som den sortens presentation mottogs väl, men här fungerade det fint. Snart samlades de flesta männen runt honom och lägerelden medan kvinnorna ömsom tillredde maten och ömsom tog hand om barnen. Han bjöds att både äta och dricka och kände sig nästan ung på nytt. Åtminstone önsketänkte han så, väl medveten om sitt självbedrägeri. Han sjöng nu andra

sånger och avbröt sig mellan varven för att kort inflika vad han sett och hört de senaste dagarna. Emellanåt blev han tystad och ombads förtydliga sig, eller besvara någon fråga. Han kände sig uppskattad och kände efter en stund att han druckit väl mycket. Han behövde gå undan för att lätta på trycket.

Maten hade smakat utmärkt och drycken hade gjort att han knappt kunde gå. Så mycket mat kändes ovanligt och en viss magvärk började komma krypande. När han vinglande kom tillbaka från ett närbeläget buskage berättade han vad han hade sett i buskaget intill. Flickan som han hade hjälpt att valla korna låg där bakom omsorgsfullt inslingrad i en ung mans armar och ben. Knappt hade han berättat om det förrän han såg dem stå där bredvid varandra, något rödmosiga de också. De höll ömt varandras händer och allas uppmärksamhet vändes emot dem. Snabbt släppte flickan sedan mannens hand och sprang fram till Ivar och viskade något i hans öra. Ivar nickade och gick eftertänksamt in i ett tält. De båda unga slog sig ner vid lägerelden intill varandra och tiggaren, som hittills varit i händelsernas centrum, visste inte riktigt om han förväntades sjunga mera eller om han skulle vara tyst. Det blev väldigt tyst. Tiggaren gick efter ett stycke trä och lade på brasan så den inte skulle falna. Han gjorde så för att ge tystnaden en, om än något krystad, förklaring. Flickan förstod det och ville skoja lite med honom:

- Är du rädd för att elden ska falna? sa flickan och vände sig till tiggaren
- Ja...lite, svarade tiggaren, satte sig ner och kände sig obekväm.
- Vår glöd räcker till för att elden inte ska slockna, men tack i alla fall.
- Vad sa du att vi gjorde? frågade hon. Nu skruvade den unge mannen på sig lite och tycktes undra vad hans frispråkiga kvinna skulle vräka ur sig nu.
- Jag sa att ni älskade varandra. Fick jag inte det?
- Jo, men ni tiggare låter fantasin skena iväg så väldigt fort. Men vi låg bara och pratade om när vi skulle tala om för mamma och pappa att vi ska gifta oss. Och nu ska vi det!
- Jag såg att ni kysstes väldigt intensivt också, men det sa jag inte...Och kramades, och då...
- Vadå, "då..."
- "...är det inte långt borta", tänkte jag säga men det sa jag inte!
- Vadå, "det".
- Det låter som om du och din mamma har ett och annat att diskutera!

Alla började nu skratta och den unge mannen tycktes finna sig i situationen. Han vände sig mot sin unga kvinna, och så kysstes de om igen. Tiggaren började sjunga igen:

- Det är något bortom bergen, bortom blommorna och sången, det är något bakom stjärnor, bakom heta hjärtat mitt...

Han sjöng länge. Han såg hur de andra uppskattade hans sång. Han fick mera att dricka. Fler män syntes nu med sina kvinnor runt lägerelden och man började dansa. De goda drycken mildrade tiggarens värk i fötterna och han sjöng allt högre och mera självsäkert.

Så plötsligt vacklade han till och det högg till så i en fot att han tappade fotfästet och föll. Han kunde inte resa sig. Han låg på marken och sjöng lite till, tills han inte ens orkade med det. En gammal skrynklig gumma visade sig. Hon stod böjd över honom. Det blev tystare och tiggaren trodde att hans sista stund var kommen. Nu orkade han ju ingenting mera. Hon gjorde tecken till några män att bära in tiggaren i ett tält. Så skedde också. En annan kvinna baddade hans fötter därinne medan gumman ömsom granskade hans skor

och ömsom lite björknäver som om det vore en lösning på problemet med de utslitna skorna. Så tittade hon på hans fötter, skakade på huvudet och lade undan skorna.

Genom en springa i tältet kunde han se hur dagen höll på att avslutas utanför och han började undra om vägen till himmelen var något som skedde sakta steg för steg. Han mådde så fint och gladdes åt sin fantasi när han genom samma springa strax kunde se hur Ivar och någon som verkade vara hans egen kvinna stod och pratade med de unga tu som hade bestämt sig för att bli varandras. Han hörde inget men bestämde sig för att de stod och planerade bröllop. Han klämde en liten glädjetår. Han hade lärt sig att glädjas åt andras lycka när egen lycka verkade så totalt ouppnåeligt. Efter en stund kände han hur fötterna åter kändes som fötter och inte som ett par eldklot. Han kände att detta var hans egen stora lycka som plötsligt hade kommit honom till mötes. De ömt baddade fötterna var ett tecken på att han själv kunde vara lycklig. De båda kvinnorna tittade nu medlidsamt på honom och baddade även andra blessyrer på hans magra kropp. De lade något mjukt under hans huvud. Han sträckte en darrande hand efter dem som tecken på sin uppskattning. Han somnade sedan trött och lycklig.

Samtalet ute vid lägerelden tog sedan en annan form. När det blivit ännu mörkare. Det låg oro i luften. Samtalet utmynnade snart i en mängd aktiviteter, då de troligen skulle utsättas för en dödsbringande överraskningsattack. Oklart varför. Männen agerade snabbt och effektivt. De lade ut en lång lina tvärs över viken. På stranden, längst in i viken där angriparna förväntades landstiga, lade man ut starka nät, som snabbt kunde dras ihop. Man spände upp mörklagda tält strax intill. Vapnen sågs över och de nyuppsatta tälten försågs med kraftiga invändiga förstärkningar så att kraftiga svärdshugg utifrån inte skulle vålla någon skada hos dem som ”låg och sov”. Nej, istället bemannades de armerade tälten av män, beredda med spjut och andra vapen för att kunna besvara angreppen effektivt. Med förödande verkan... Linan hade små flöten på jämna mellanrum så att den som eventuellt skulle komma smygande i något flytetyg, oundvikligen skulle vidröra linan så att det märktes i dess ändar, där vakter placerades ut. De hade ett linbaserat signalsystem för att tyst kunna varsko männen i tälten när något passerade den flytande linan, för att höja beredskapen.

Förberedelserna visade sig vara mycket välmotiverade och ändamålsenliga. Senare på natten kunde därför en smygande hop av beväpnade rövare tyst fångas i näten på stranden. Andra dräptes medan de ännu var i sina farkoster av män som gömt sig i vattnet. Nätterna var nu mycket mörka och denna natt gav månen inte mycket stöd. Resterna av lägerelden hade hållits vid liv – och spritts ut - för att skapa precis så mycket ljus som behövdes för att undvika att egna slogs ner av misstag. Rövarnas långa knivar, avsedda för att döda folk i tälten hann de inte använda innan de blev oskadliggjorda. Vissa dödades direkt, trots att de var tungt beväpnade. Vissa lät man gå vidare för att kunna ta dem på bar gärning i något avseende för att få en uppfattning om vad de var ute efter. Eller i varje fall strax innan rövorna skulle inleda sina aktioner. Man arbetade mycket tyst. Många infångades så tyst att efterkommande inte blev varnade. Vissa vände om och kom undan. Andra lyckades fly landvägen. Något byte eller skadegörelse lyckades de inte åstadkomma. Tidigt på morgonen överlade man om hur fångarna skulle hanteras. Man sände en tacksamhetens tanke till tiggaren som berättat om olika iakttagelser som lades till egna erfarenheter av vilka som rörde sig i trakten. Han hade kommit med vital information och lagt ihop sina iakttagelser väldigt klokt.

När solen gått upp räknade man med att tiggaren skulle vakna. Man ville tacka honom för den förvarning man hade fått. Det gick inte. Tiggaren vaknade aldrig mera. Dagen därpå, sedan man gått från ord till handling, efter att inte ha lyckats finna ett säkert sätt att eliminera rövarena utan att avliva dem, grävde man en extra grav för den avlidna tiggaren och skrev på ett stycke skinn, som man fäste på en träbit alldeles intill.

”Här vilar en man som erbjöd allt han hade och kunde, men aldrig begärde något i gengäld. Han tog dock tacksamt emot vad som bjöds. Vi ville ge honom allt vi kunde av det han behövde!”

Här hade man lätt kunnat ändra (slutet på) berättelsen och utvecklade den så att tiggarens dolda talanger att ana oråd utvecklades ännu mer. Att han tillfrisknade och även utvecklade sitt kuvade ego i många andra tänkbara riktningar. Som att lätta på locket till en tryckkokare? Vi får väl se.

Är då berättandet enbart en insats för att vinna egna fördelar. Utnyttjande av andra! Se där! En så befängd fråga! Allt kan ju reduceras till egoism om man så vill. Egoismen finns ju som en naturlig del i varje människa så länge vederbörande upplever sitt eget jag. Ego. Berättandet med sina estetiska värden hör ju inte hemma i sammanhang när informationen är det allt överskuggande. Om det tar mera plats än som eljest skulle tarvas.

Nästa återvändsgränd i resonemanget är Köpslående. Det är snarlikt det förra. Berättandet skulle aldrig kunna bli som vilken handelsvara som helst. Nej det ligger djupare än så. Det kretsar kring gränslandet mellan att hoppas och att begära något i gengäld, men i så fall mycket ödmjukt. Givandets glädje intar en central plats. Inte pengarna. Det är kanske därför berättande så sällan får plats i naturvetenskaplig facklitteratur. Men i skaplig skönlitteratur!

Nu känner jag mig enbart snusförnuftig. Det kaxiga är borta. Nu undras bara om någon orkat läsa ända hit, och funnit någon mening med det.

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren erkänner med Poeter.se id #27859 innehar upphovsrätten